

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙/ว๔๘๖๔

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๒๕๖๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย กฎกระทรวงกำหนดฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ได้ออกกฎหมายกำหนดฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกตามความในมาตรา ๗ ทวิ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๔ ก วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด มีสิทธิอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเช่นเดียวกับบิดาหรือมารดา โดยให้ถือเอาสิทธิอาศัยของบิดาหรือมารดาที่เป็นคุณแก่ผู้นั้นมากกว่า โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะยกเว้นสำหรับบุคคล ๒ จำพวก ได้แก่

๑.๑ ผู้ที่เกิดจากบิดาและมารดาซึ่งเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ผู้นั้นมีฐานะเช่นเดียวกับบิดาและมารดา และผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นกรณีพิเศษเพื่อรอการส่งกลับออกไปนอกราชอาณาจักรพร้อมบิดาหรือมารดา

๑.๒ เด็กกำพร้า ซึ่งมีหนังสือรับรองจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

๒. กำหนดให้ฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรของคนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทยตามข้อ ๑ สิ้นสุดลงด้วยสาเหตุ ๒ ประการ ได้แก่

๒.๑ สิ้นสุดตามบิดาหรือมารดา เว้นแต่บุคคลที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้จะสามารถอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรได้ต่อไป

๒.๑.๑ บุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป หรือบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส ยกเว้นผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์หรือรับรองจากต่างประเทศว่าเป็นคนสัญชาติของประเทศนั้นและสมควรใจที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร

๒.๑.๒ บุคคลที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศไทยที่บิดาหรือมารดาไม่หรือเคยมีภูมิลำเนาหรือเคยอาศัยอยู่

๒.๑.๓ บุคคลที่มีผู้ปกครอง สามี ภรรยา หรือบุตร เป็นผู้มีสัญชาติไทย

๒.๑.๔ บุคคลที่มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่งและพำนักอยู่ในราชอาณาจักรอย่างต่อเนื่อง โดยถ้าเป็นผู้ที่เคยเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวจะต้องเป็นกรณีได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

/๒.๑.๔ บุคคลที่...

๒.๑.๕ บุคคลที่อยู่ระหว่างการศึกษาในสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการให้การรับรอง หรือ

๒.๑.๖ บุคคลที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคม

๒.๒ ถูกเพิกถอนฐานการอาชญากรรมในราชอาณาจักร โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นบุคคลที่มีอายุไม่น้อยกว่าสิบแปดปี และจะต้องกระทำการใดๆ ที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐหรือเป็นการเหยียดหยามประเทศาติ หรือกระทำการที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานในการกิจของฝ่ายปกครอง ฝ่ายความมั่นคง และฝ่ายทะเบียน ในความรับผิดชอบของจังหวัด และกรุงเทพมหานคร เป็นไปด้วยความถูกต้องตามกฎหมาย จึงขอให้แจ้งอำเภอ สำนักงานเขต และสำนักทะเบียนทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบให้ถือปฏิบัติตามเคร่งครัดให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยสัญชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้แจ้งประสานงานกับกองบังคับการตำรวจนครบาลจังหวัด ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด เพื่อทราบและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยุทธ์ รัตนเสนีย์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
โทร ๐-๒๗๘๑-๗๓๗๙-๒๐
โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๘๒๑๖

กฎกระทรวง

กำหนดฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย

พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗ ทวิ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“เด็กกำพร้า” หมายความว่า เด็กซึ่งเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้สัญชาติไทย และบิดาและมารดาของเด็กนั้นเสียชีวิต หรือไม่ปราภูมิบิดาและมารดาหรือไม่สามารถสืบหาบิดาและมารดาของเด็กนั้นได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในความอุปการะของบุคคลหรือสถานสงเคราะห์ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือเป็นเด็กเร่ร่อน

ข้อ ๒ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ให้มีฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเช่นเดียวกับบิดาหรือมารดาในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้นั้นมากกว่า ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เกิดจากบิดาและมารดาซึ่งเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้มีฐานะเช่นเดียวกับบิดาและมารดา และผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยได้เป็นกรณีพิเศษ เพื่อรอการส่งกลับออกไปนอกราชอาณาจักรพร้อมบิดาหรือมารดา

(๒) เด็กกำพร้าซึ่งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหนังสือรับรอง ให้ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย

ข้อ ๓ ในกรณีที่ฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยของบิดาและมารดา หรือบิดาหรือมารดา ตามข้อ ๒ สิ้นสุดลง ให้ฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยนั้นสิ้นสุดลงด้วย เว้นแต่ผู้นั้นมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้คงฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อไปได้

(๑) มีอายุไม่น้อยกว่าสิบแปดปี หรือบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส ยกเว้นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งได้รับการพิสูจน์หรือรับรองจากต่างประเทศว่าเป็นคนสัญชาติของประเทศไทยและสมควรใจที่จะกลับออกใบนอกราชอาณาจักร

(๒) ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศไทยบิดาหรือมารดาเมืองไทยมีภูมิลำเนาหรือเคยอาศัยอยู่ได้ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๓) มีผู้ปกครอง สามี ภรรยา หรือบุตร เป็นผู้มีสัญชาติไทย

(๔) มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่งในราชอาณาจักรและพำนักอยู่ในราชอาณาจักรอย่างต่อเนื่องเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้เดินทางออกใบนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและได้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๕) อายุระหว่างการศึกษาในสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

(๖) เป็นผู้ที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยหรือผู้มีส่วนได้เสียซึ่งประسังจะขอหนังสือรับรองการคงฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อไปตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานต่อนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ แล้วแต่กรณี เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

คำขอ ๔ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยและมีอายุไม่น้อยกว่าสิบแปดปี

อาจถูกเพิกถอนฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) กระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐหรือเป็นการเหยียดหยามประเทศไทย หรือ

(๒) กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ อาจสั่งเพิกถอนฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือสั่งให้ผู้นั้นอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความมั่นคง ประโยชน์ของรัฐ และสิทธิมนุษยชนประกอบกัน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หน้า ๔

เล่ม ๓๓๔ ตอนที่ ๘๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายธรรมฉบับนี้ คือ โดยที่มีตรา ๗ ทวี วรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยจะอยู่ในราชอาณาจักรไทยในฐานะใด ภายใต้เงื่อนไขใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้